
OHJAUSSUUNNITELMA

Yksikön johtaja hyväksyi ohjaussuunnitelman päätöksellään 17.11.2015. Tiedekuntamuutokseen liittyviä päivityksiä tehty 24.8.2017.

Viestintätieteiden tiedekunta

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmat

1. Periaatteet ja tavoitteet

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien ohjaussuunnitelma perustuu opetusneuvoston 3.10.2011 antamaan linjaukseen opintojen ohjauksesta Tampereen yliopistossa [i], tutkinto-ohjelmien ohjaussuunnitelmien laadinnasta annettuun ohjeeseen ja koulutukseen syksyllä 2012 (ks. liite 1) [ii] sekä opintopsykologi Taija Tuomisen päivittämiin HOPS-prosessin tavoitteisiin keväältä 2014 (ks. liite 2). Suunnitelman ovat yhdessä koostaneet yksikön kahdeksan ohjausvastaavaa, ja se täydentää osaltaan yksikön toimintakäsikirjassa esiteltyjä toimintaperiaatteita.

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmissa opintojen ohjauksen periaate on opiskelijan ohjaaminen ja tukeminen hänen koko opintokaarensa ajan. Sanna Vehviläisen *Ohjaustyön oppaan* mukaan (Gaudeamus 2014) ohjaus on yhteisöllistä toimintaa, jolla ”tuetaan ja edistetään ohjattavan oppimis-, kasvu-, työ- tai ongelmanratkaisuprosesseja sellaisilla keinoilla, että ohjattavan toimijuus vahvistuu” (s. 12). Pedagogisen määritelmän taustalla on ensinnäkin kysymys siitä, *mihin* ohjaus kohdistuu, toiseksi siitä, *ketkä* ovat ohjauksen toimijoita ja kolmanneksi siitä, *miten* ja millä keinoin ohjataan. Näin ollen ohjauksen voi ymmärtää prosessina, joka perustuu ohjaajan ja ohjattavan välisen kumppanuuden, dialogisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteisiin (*Ohjaustyön opas*). Ohjaussuunnitelmaa laatiessamme olemme huomioineet näiden periaatteiden toteutumisen tiedekunta- ja tutkinto-ohjelmakohtaisilla tasoilla.

Ohjaussuunnitelmadokumentti koostuu neljästä osiosta: 1) periaatteet ja tavoitteet, 2) yhteiset resurssit ja käytänteet, 3) arviointi ja kehittäminen ja 4) tutkinto-ohjelmakohtainen ohjaussuunnitelma. Toisessa osiossa osoitetaan ohjauksen eri osa-alueista vastuussa olevat tiedekunnan opintopalveluiden henkilökunnan jäsenet ja määritellään kaikille tutkinto-ohjelmille yhteiset ohjauskäytänteet. Kolmannessa osiossa arvioidaan ohjausjärjestelmän tulevia kehittämistarpeita ja neljäs osio koostuu tutkinto-ohjelmakohtaisista ohjaussuunnitelmista sisältäen ohjelmien erityiset ohjauskeinot- ja käytänteet.

2. Yhteiset resurssit ja käytänteet

Opintopalveluiden henkilökuntaan kuuluvat **opintopäällikkö** ja **opintokoordinaattorit** ovat tiedekuntatason tärkein resurssi järjestelmällisen ohjauksen toteuttamisessa. Opintopäällikkö ohjaa

opiskelijoita erityisesti tutkintorakenteen osalta kuten myös valmistumiseen ja muualla kotimaassa suoritettujen opintojen hyväksilukuun liittyvissä asioissa. Opintokoordinaattorit ohjaavat tutkinto-ohjelmien omissa opintokäytänteissä kuten opintokokonaisuuksien suorittamisessa, kokonaismerkinnöissä, opintojen yhteensovittamisessa, opintojen hyväksiluvussa. He myös tiedottavat ajankohtaisista opintoasioista. **Kansainvälisten asioiden koordinaattori** ohjaa mm. vaihto-opiskeluun ja ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksilukuun liittyvissä asioissa. Tämän lisäksi **opintos sihteeri** antaa yleistä opintoneuvontaa ja ohjaa valmistumiseen liittyvissä kysymyksissä. Tutkinto-ohjelmien toimijoiden eli **ohjausvastaavien, HOPS-opettajien, tutkinto-ohjelmavastaavien, opiskelijatuutoreiden ja aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilöiden** tehtävänkuvat on kuvattu tutkinto-ohjelmakohtaisissa ohjaussuunnitelmissa. Tiedekunnan eri ohjaustoimijat pitävät myös yhteyttä yliopistotason ohjaustoimijoihin. Näihin kuuluvat ohjausvastaavien toimintaa yliopiston laajuisesti koordinoiva **opintopsykologi, saavutettavuusyhteyshenkilö** sekä **työelämäpalveluiden henkilökunta**.

Tämän ohjaussuunnitelman ensimmäinen versio hyväksyttiin syksyllä 2013. Tuolloin entisen kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden yksikön ohjausvastaavat sopivat yhteisistä ohjauskäytänteistä, joiden mukaan jokaisessa tutkinto-ohjelmassa käydään kolme henkilökohtaista HOPS-keskustelua opintokaaren eri vaiheissa. Näistä ensimmäinen käydään pakollisten orientoivien opintojen yhteydessä, toinen ennen kandidaatintutkintoon sisältyvää seminaaria tai sen yhteydessä ja kolmas ennen maisteriopintojen seminaaria tai sen yhteydessä. HOPS-opettaja ja opiskelija sopivat yhdessä keskustelujen käymistavoista.

26.10.2015 julkaistu [HOPS-opettajan opas](#) löytyy yliopiston henkilökunnan sisäisiltä sivuilta.

Tämän lisäksi tiedekunta on sittemmin ottanut käyttöön yhteisen kurssipalautejärjestelmän, jonka tarkoituksena on opiskelijoiden osallistaminen opetuksen kehittämiseen ja opetussuunnitelmatyön läpinäkyväksi tekemiseen. Kurssipalautejärjestelmä noudattaa kansainvälisen PDCA-kehityssyklin toimintaperiaatteita. [iii] Tiedekunta on myös ottanut käyttöön yhteisen pro gradu -tutkielman työskentelysuunnitelman. Kaikki opinnäytteitä koskevat ohjeet on koottu kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmia koskevaan [opinnäyteohjeeseen](#). Tutkinto-ohjelmien erityiset ohjauskeinot- ja käytänteet on kuvattu niiden omissa ohjaussuunnitelmissa.

3. Arviointi ja kehittäminen

Ohjausvastaavat jatkavat ohjaustoiminnan kehittämistä ja keskustelun virittämistä ajankohtaisista ohjausaiheista. Tutkinto-ohjelmakohtaiset ohjaussuunnitelmat sisältävät tietoa tutkinto-ohjelmien omista erityisistä ohjaustoiminnan kehittämiskohteista. Tiedekuntatasolla näihin kohteisiin kuuluvat tutkielmien ohjaukseen liittyvien ongelmatapausten ratkaisutavat, HOPS-opettajien koulutuksen edistäminen laaja-alaisissa tutkinto-ohjelmissa, AHOT-käytänteiden kehittäminen ja yhteisen kurssipalautejärjestelmän toiminnan monitorointi ja tulosten hyödyntäminen.

Ohjaussuunnitelma tarkistetaan opetussuunnitelmakauden vaihtuessa ja muutenkin tarpeen mukaan. Päivittämisestä ovat vastuussa ohjausvastaavat, ja tutkinto-ohjelmien henkilökunnat tai OPS-työryhmät hyväksyvät muutokset kokouksessaan. Muutokset yhteiseen dokumenttiin hyväksyy viime kädessä dekaani.

4. Tutkinto-ohjelmakohtainen ohjaussuunnitelma

KIRJALLISUUSTIETEEN TUTKINTO-OHJELMA

1. Periaatteet ja tavoitteet

Kirjallisuustieteen tutkinto-ohjelmassa opintojen ohjauksen periaate on opiskelijan opinnoissa ohjaaminen ja tukeminen hänen koko opintokaarensa ajan. Ohjausta annetaan opintojen kaikissa vaiheissa perusopinnoista syventäviin opintoihin ja mahdollisiin tohtoriopintoihin. Tämän ohjaussuunnitelman tavoite on määritellä ne resurssit ja käytänteet, jotka mahdollistavat ohjauksen järjestelmällisen toteuttamisen aina maisterin tutkinnon suorittamiseen saakka. [Tohtoriopintojen ohjaamisen käytänteet](#) on määritelty Opiskelun oppaassa erikseen.

Tutkinto-ohjelman opinto-ohjauksen kokonaisuudesta vastaa ohjausvastaava, joka on vastuussa ohjauksen organisoinnista ja järjestelyistä. Ohjausvastaavan tehtäviin kuuluu lisäksi mahdollisten ohjausta koskevien ongelma- ja riitatilanteiden ensi vaiheen neuvonta ja sovittelu.

Tämän ohjaussuunnitelman pääpaino on HOPS-käytäntöjen ylöskirjaamisessa ja ohjausvastaavan vastuualueiden kartoittamisessa. Ohjauksen yleiset suuntaviivat ja tiedekuntatason ohjauksesta vastaavien henkilöiden työnkuvat on kirjattu kieli-, käänös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien yhteiseen ohjaussuunnitelmaan.

2. Resurssit ja työnjako

Tutkinto-ohjelmavastaavalla on strateginen kokonaisvastuu ohjauksesta, opetussuunnitelmatyöstä ja tutkinto-ohjelman pedagogisesta kehittämisestä. Hän huolehtii siitä, että ohjaukseen käytettävät resurssit ovat riittävät ja että ohjaustehtävät huomioidaan työsuunnitelmissa. Tutkinto-ohjelmavastaavalla on myös tärkeä rooli HOPS-ohjauksessa erityisesti maisteriopinnoissa.

Ohjausvastaava toimii ohjausaiheisten kokousten koollekutsujana ja selvittää ohjauksen ongelmatilanteita. Ohjausvastaavan kautta hoidetaan yhteistyö ainejärjestö Teeman tutoreiden kanssa. Ohjausvastaava on vastuussa tutkinto-ohjelman HOPS-käytännöistä ja suunnittelee niiden osalta yhteisiä toimintatapoja. Ohjausvastaava kutsuu vähintään kerran lukuvuodessa kaikki tutkinto-ohjelman HOPS-opettajat koolle keskustelemaan HOPS-ohjauksesta ja arvioimaan sen onnistumista. Jos tarvetta toimintatapojen muutokseen ilmenee, ohjausvastaava vie asian eteenpäin OPS-työryhmään päätettäväksi. Ohjausvastaava työskentelee yhteistyössä tiedekunnan muiden ohjausvastaavien ja opintopäällikön kanssa ja tuo tässä yhteistyössä esiin nousseet asiat tarvittaessa tutkinto-ohjelman yhteiseen keskusteluun OPS-työryhmään. Ohjausvastaava järjestää myös sopivin väliajoin opiskelijapalautteen käsittely- ja opiskelijoiden kuulemistilaisuuksia.

HOPS-opettajat auttavat opiskelijoita laatimaan ja päivittämään henkilökohtaisia opintosuunnitelmiaan henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa. Kirjallisuustieteen tutkinto-ohjelmassa nimetään lukuvuosittain kuusi (6) HOPS-opettajaa. HOPS-opettajat määräytyvät opintokokonaisuuksien vastuuhenkilöiden mukaan: 1) Perusopinnoista vastaavat yo-lehtorit käyvät HOPS-keskustelun ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa. 30 opiskelijan sisäänottojoukko

voidaan jakaa puoliksi HOPS-opettajien kesken. 2) Aineopinnoista vastaavat yo-lehtorit käyvät HOPS-keskustelun aineopintovaiheen opiskelijoiden kanssa. HOPS-opettaja voi määräytyä jo tässä vaiheessa maisteriopintojen suuntautumisvaihtoehdon mukaan siten, että yleisen kirjallisuustieteen yo-lehtori voi ohjata ensisijaisesti kertomus- ja tekstiteorian maisteriopintoihin hakeutuvaa ja Suomen kirjallisuuden yo-lehtori vastaavasti ensisijaisesti Suomen kirjallisuuteen hakeutuvaa. 3) Syventävistä opinnoista vastaavat professorit käyvät HOPS-keskustelun jo maisteriopintoihin valikoituneiden opiskelijoiden kanssa.

HOPS-ohjauskeskusteluiden tukena käytetään HOPS-lomakkeita, jotka säilyvät sekä ohjaajan että ohjattavan hallussa. Opiskelijan tulee täydentää lomaketta omatoimisesti opintojen edetessä. Tutkinto-ohjelman opetushenkilökunnan jäsenillä on säännöllinen vastaanottoaika, jonka aikana voidaan ohjata yksittäisiä opintosuorituksia tai antaa yleisohjausta. Opetushenkilökunta sopii ohjaustapaamisia joustavasti myös vastaanottoajan ulkopuolelle. Maisteriopintojen vastaavat professorit nimeävät pro gradu -tutkielmille 1 tai 2 ohjaajaa. Ohjaajat toimivat pääsääntöisesti myös työn tarkastajina. 1. ohjaaja on päävastuussa ohjauksesta ja yhteydenpidosta tutkielman tekijään, 2. ohjaaja tukee ohjausprosessia tarpeen mukaan. 1. ohjaaja laatii tutkielman tekijän kanssa kirjallisen pro gradu -tutkielman työskentelysuunnitelman. Tämä suunnitelma ei ole juridisesti sitova; siihen on kirjattu aikataulusuunnitelma ja ohjauksen periaatteita sekä ohjattavan että ohjaajan näkökulmasta. Kandidaatintutkielmat laaditaan pääosin yliopistonlehtorien vetämissä proseminaareissa, ja kulloisenkin proseminaarin vetäjä toimii myös kandidaatintutkielman ohjaajana ja tarkastajana.

Tutkinto-ohjelman **opintokoordinaattori** ohjaa esim. tutkinnon kokonaisuuteen, opintojen yhteensovittamiseen ja hyväksilukuun sekä aineenopettajakoulutukseen liittyvissä asioissa.

Ainejärjestö Teeman kautta valitut **opiskelijatuutorit** tekevät tärkeimmän ohjaustyönsä vastavalittujen opiskelijoiden kanssa jo ennen opintojen alkua: opiskelijatuutorien ohjaus tukee orientoivia opintoja ja tutkinto-ohjelman LTTY16-johdatuskurssia. Opiskelijatuutorit muun muassa valmistelevat yhdessä LTTY16-kurssin vastuuopettajan kanssa valituille opiskelijoille tervetulo- ja infopakettin sekä laativat uusien opiskelijoiden kanssa heidän ensimmäiset lukujärjestyksensä. Tutkinto-ohjelman henkilökunta järjestää uusille opiskelijoille lukukauden alussa tervetulotilaisuuden, jossa opiskelijat pääsevät heti vuorovaikutukseen henkilökunnan kanssa ja voivat sopia lisätapaamisia opintojen suunnittelua ja ohjausta varten.

Aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilö ohjaa tutkinto-ohjelman opiskelijoita opettajakoulutukseen liittyvissä asioissa ja neuvottelee niistä yhteistyössä aineenopettajan pedagogisista opinnoista vastaavien henkilöiden kanssa. Pedagogisista opinnoista vastaa kasvatustieteiden tiedekunta. **Opintopäällikön, opintokoordinaattorin, kansainvälisten asioiden koordinaattorin ja opintosihteerin** tehtäväkuvat on kuvattu tarkemmin tämän ohjaussuunnitelman toisessa osiossa, josta löytyy myös maininta tiedekunnan ohjaustoimijoiden suhteesta yliopistotason toimijoihin (so. **opintopsykologi, saavutettavuusyhteyshenkilö, työelämäpalveluiden henkilökunta**).

3. Keinot ja käytänteet

Jotta sekä ohjauksen periaatteet ja tavoitteet että niiden toteuttamiseen tarvittut resurssit saadaan järjestelmällisesti hyödynnettyä, ohjauksen keinojen ja käytänteiden tulee olla yhdenmukaisia opintojen eri vaiheissa. Tutkinto-ohjelman ohjauskäytäntöön kuuluu kolmen henkilökohtaisen

HOPS-keskustelun käyminen opintokaaren eri vaiheissa kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien yhteisen linjauksen mukaisesti. Näistä ensimmäinen käydään pakollisten orientoivien opintojen yhteydessä, toinen ennen kandidaatintutkintoon sisältyvää seminaaria tai sen yhteydessä ja kolmas ennen maisteriopintojen seminaaria tai sen yhteydessä.

HOPS-ohjauksen vaiheet:

1. opiskeluvuosi: Ensimmäinen HOPS-keskustelu käydään tyypillisesti ensimmäisen opiskeluvuoden syksyllä II periodissa, jolloin tutkinto-ohjelman sisäisen ohjauksen aloittava LTLY16-johdantokurssi on ohi ja opiskelijalla jo kokemusta yliopisto-opiskelun haasteista. Tärkeimpiä ohjaustarpeita tässä vaiheessa ovat valinnaisten opintojen suunnittelu, opiskelukäytännöt ja tutkinnon kokonaisrakenteeseen liittyvät kysymykset.

2.-3. opiskeluvuosi: Toinen HOPS-keskustelu käydään proseminaarin yhteydessä, jolloin seurataan erityisesti tavoitteiden toteutumista (pohjana aiempi HOPS-lomake täydennyksineen) ja kandidaatiksi valmistumisen aikataulua ja tutkinnon valmiiksi saattamiseen liittyviä käytännön asioita. Tässä vaiheessa opiskelija on todennäköisesti jo valinnut maisteriopintojen suuntautumisvaihtoehdonsa (laskennallisen 2. opiskeluvuoden keväällä). Maisteriopintojen suuntautumisen valinnassa ohjaavat erityisesti professorit.

4.-5. opiskeluvuosi: Maisteriopintojen HOPS-keskustelu käydään syventävistä opinnoista vastaavan professorin kanssa, kertomus- ja tekstiteorian opinnoissa KIRKTTTS1-opintojakson suoritustavasta sovittaessa ja Suomen kirjallisuuden opinnoissa syventävien opintojen seminaarin yhteydessä. Maisteriopintojen suunnittelua varten laaditaan uusi kirjallinen HOPS-lomake.

Aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilö voi antaa HOPS-keskusteluja täydentävää lisäohjausta äidinkielen ja kirjallisuuden opettajaksi aikovalle. Lisäksi vastuuhenkilö toimii HOPS-opettajien neuvonantajana opettajakoulutukseen liittyvissä asioissa ja neuvottelee näistä asioista EDU:n ainedidaktikkojen, suomen kielen tutkinto-ohjelman edustajien ja EDU:n aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilöiden kanssa.

Valinnaisten opintojen ohjaus rajoittuu siihen, että HOPS-keskusteluissa ja opintokoordinaattorin vastaanotolla varmistetaan niiden yleinen mielekkyys, sujuvuus ja tarpeellinen määrä tutkinnossa.

Opiskelija voi erityisin perustein hakea ja saada erityisjärjestelyitä opintojen saavutettavuuden turvaamiseksi. Erityisiä perusteita voivat olla mm. kuulovamma, näkövamma tai muu aistivamma, lukihäiriö, paniikkihäiriö, keskittymishäiriö tai Asperger-oireyhtymä. Erityisjärjestelyistä voi tiedustella lisää yliopiston [saavutettavuusyhteyshenkilöltä](#).

4. Arviointi ja kehittäminen

Ohjausvastaava kutsuu vähintään kerran vuodessa koolle tutkinto-ohjelman yhteisen HOPS-opettajien tapaamisen, jossa opettajat voivat keskustella kokemuksistaan ja jakaa hyviä ohjauskäytänteitä. Tapaamisissa voidaan muun muassa pohtia, miten parhaiten tuetaan ja ohjataan niitä opiskelijoita, jotka eivät syystä tai toisesta osallistu ajallaan seminaareihin tai joiden opinnot muuten viivästyvät. 55 opintopisteen suorittamista vuosittain korostetaan ja vaihtoehtoiset opintojen suorittamistavat tehdään näkyviksi. Tämän lisäksi on tärkeää tehostaa aineenopettajakoulutukseen hakeutuvien opiskelijoiden ja muualta saapuvien vaihto-opiskelijoiden opintojen seuranta. On

myös tarvetta kehittää tutkinto-ohjelman tarjoamaa akateemisen kirjoittamisen ohjeistusta, joka osaltaan vaikuttaa ohjaustyöhön.

Kursseilta kerätään opiskelijapalautetta tiedekunnan palautejärjestelmän periaatteiden mukaisesti. Seminaarien yhteydessä opiskelijoilta kerätään ryhmäpalautteeseen sihenastisista kandidaatti- tai maisteriopinnoista, jotta voidaan arvioida opetussuunnitelman toimivuutta. Käännös- ja esim. keskusteluharjoituskursseilla voidaan käyttää myös itsearviointipalautetta.

Kukin opettaja käyttää saamaansa palautetta oman opetuksensa suunnitteluun. Lukukauden päätteeksi henkilökunta kokoontuu keskustelemaan saadusta palautteesta ja arvioimaan kuluneen lukukauden opetusohjelmaa sen pohjalta. Lukuvuoden päätteeksi järjestetään palautepäivä, jossa yhdessä opiskelijoiden kanssa käsitellään lukuvuoden aikana kerättyä palautetta ja pohditaan toimia, joihin palautteen perusteella on syytä ryhtyä.

Tutkinto-ohjelman ohjaussuunnitelma tarkistetaan opetussuunnitelmakauden vaihtuessa ja muutenkin tarpeen mukaan. Päivittämisestä on vastuussa ohjausvastaava, ja tutkinto-ohjelman henkilökunta tai OPS-työryhmä hyväksyy muutokset kokouksessaan. Muutokset yhteiseen dokumenttiin hyväksyy viime kädessä dekaani.

Liite 1

Huom! Tämä ohje ohjaussuunnitelman laatimisesta on julkaistu ohjausvastaavakoulutuksen yhteydessä syksyllä 2012 ja lisätty ohjausvastaavien intrayhteisöön 15.10.2012. Päivityksen on tehnyt yliopiston opintopsykologi Taija Tuominen.

Tässä koulutuksessa ohjaussuunnitelma ymmärretään prosessina, joka rakentuu sarjasta kysymyksiä, joihin osallistujat hakevat yhteistyössä omassa tutkinto-ohjelmassaan vastauksia. Työskentelyn tuloksena syntyvä asiakirja saatetaan myös yksikön johtajan hyväksyttäväksi. Tärkeimmällä sijalla on kuitenkin se prosessi, jossa ko. paperi syntyy. Ohjausvastaavan työn kohteena on erityisesti ohjaustyön virittäminen ja yhteisön ohjaustyön tukeminen omassa tutkinto-ohjelmassa.

KYSYMYKSIÄ OHJAUSSUUNNITELMAN RAKENTAMISEN TUEKSI

- Mitä opintojen ohjaus yliopistossa on? Mitä ohjauksella ymmärretään?
- Mitä ohjauksella tavoitellaan? Mitkä ovat ohjauksen kohteena olevat ydinprosessit?
- Mitä merkitsee / mistä näkee, että ohjaus tai sen kohteena olevat prosessit ovat onnistuneet?
- Millainen on ohjauksen työnjako, roolit ja vastuut (yliopisto-, yksikkö-, ja tutkinto-ohjelmataso toimijat)? (matriisi)
- Miten ohjataan? Millaisia yhteisiä käytänteitä tarvitaan?
- Miten ohjauksen toimivuutta seurataan, arvioidaan ja kehitetään?

Liite 2

HOPS-prosessin tavoitteet

Taija Tuominen 6.5.2014

Tampereen yliopiston tutkintosäännön mukaisesti jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS). Tämä dokumentti on työpaperi, jossa kuvataan HOPS-prosessin yleisiä tavoitteita Tampereen yliopistossa. Tavoitteet ovat opiskelijan tavoitteita, ne on kirjoitettu osaamisperustaisesti ja ne kattavat koko HOPS-prosessin.

Opiskelija osaa suunnitella opintojaan siten, että tutkinto on mahdollista suorittaa tavoiteajassa. **Opiskelija laatii toteuttamiskelpoisen henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), jonka lähtökohtina ovat opetussuunnitelma, tutkintorakenne ja opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet. Hän laatii opintosuunnitelman siten, että se tukee opintojen sujumista ja hyvinvointia.** Hän kuvaa suunnitelmassa tutkinnon suorittamiseksi tarvittavat opinnot, opintojen etenemisjärjestyksen ja aikataulun. Hän pystyy tekemään valinnan maisterin tutkinnon opintosuunnasta tai maisteriohjelmasta, ja osaa suunnitella kandidaatin tutkinnon opinnot siten, että hakeutuminen haluttuun opintosuuntaan on mahdollista ja sujuvaa. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että

- opiskelija tuntee tutkintonsa rakenteen siten että tietää mistä se koostuu, millaisia valintoja hän voi ja hänen kannattaa tehdä, miten osaaminen karttuu opintopolulla ja mihin vaiheeseen opintoja on hyvä sijoittaa esimerkiksi valinnaiset opinnot, yhteiset opinnot, ulkomaan vaihto-opiskelu ja työharjoittelu
- opiskelija tunnistaa aiemmin hankkimaansa tai opintojen aikana yliopistokoulutuksen ulkopuolella karttuvaa osaamistaan ja osaa tarvittaessa hakea sen hyväksilukemista tutkintoon
- opiskelija pohtii mm. tavoitteitaan, oppimistaan, opiskeluelämäntilannettaan ja työelämäsuuntautumistaan, sekä tekee opiskeluun liittyviä valintoja tämän reflektoinnin ohjaamana.

Opiskelija osaa toteuttaa opintosuunnitelmaansa tarkoituksenmukaisilla tavoilla, arvioida opintojensa etenemistä ja oman toimintansa vaikutusta siihen sekä muuttaa toimintaansa ja suunnitelmiaan tarvittaessa. Opiskelija päivittää HOPSiaan säännöllisesti ja tarpeen mukaan.

Opiskelija tunnistaa ja osaa kuvata oman osaamisensa ja akateemisen asiantuntijuutensa kehittymistä.

Dokumenttia kirjoitettaessa käytetty lähdemateriaali:

- *Tampereen yliopiston tutkintosääntö 22 §*
- *Opetusneuvoston linjaus 3.10.2011: Opintojen ohjaus Tampereen yliopistossa*
- *HE 12/2005: Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yliopistolain muuttamisesta*

Lisäksi materiaalina on käytetty OPPAn ohjausverkoston kokoontumisen HOPS-työskentelyä 15.1.2014. Tavoitteita ovat kommentoineet ohjausvastaavat, opintopäälliköt, opetuksen kehittämisspäälikkö Markku Ihonen ja opintokoordinaattori Maarit Moberg.

[i] <https://intra.uta.fi/portal/group/tietopankki/opetusneuvoston-linjaukset> > ”linjauksia 3”

[ii] Katso myös rehtorin päätös tutkinto-ohjelmien ohjausvastaavista ja ohjaussuunnitelmista Tampereen yliopistossa 6.3.2014: https://intra.uta.fi/portal/fi_FI/group/tietopankki/rehtorin-paatoksia#opetus_ ja_opiskelu

[iii] <http://www.iso-9001-checklist.co.uk/iso-9001-training.htm>